SIRIRI

Společně pomáháme na druhém konci světa

Inzertní příloha Katolického týdeníku 49/2017 5.–11. prosince 2017

Milí čtenáři Katolického týdeníku,

rok se s rokem sešel a vy dostáváte do rukou novou přílohu věnovanou aktivitám obecně prospěšné společnosti Siriri ve Středoafrické republice (SAR). V ní se dočtete, co všechno Siriri realizovala během posledního roku díky štědrosti mnoha z vás a dalších podporovatelů, kteří věří, že pomáhat má smysl.

Všeobecná situace v této nejméně rozvinuté zemi světa je kvůli občanské válce, která proběhla v letech 2013–2014, stále křehká. Po uklidnění poměrů v letech 2015–2016 se uskutečnily prezidentské a parlamentní volby. Brzy ale znovu začaly řinčet zbraně, a to nejen v nestabilní východní oblasti, ale dokonce i v západních regionech, kde Siriri spolupracuje s místními partnery – karmelitánskými misionáři. I když na místě působí MINUSCA (mírové jednotky OSN) a proběhly pokusy o mírové urovnání mezi znepřátelenými skupinami (například díky iniciativě katolické Komunity Sant'Egidio), různé skupiny rebelů dále vyvolávají nové nepokoje.

Čtvrtina Středoafričanů stále žije buď za hranicemi země, nebo byli tzv. vnitřně vysídleni a jsou odkázáni na solidaritu zvenčí. Vzhledem k dlouhodobé práci Siriri v zemi a vzhledem ke spolehlivým karmelitánským partnerům se zapojilo do pomoci i Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. Mimořádnou dotací pomohlo vysídleným rodinám s dětmi, které našly útočiště u katolické misie v Bozoum.

Díky našim dárcům chodí středoafrické děti do školy s radostí.

Při svých dvou letošních návštěvách SAR jsem byl ohromen statečností a vůlí Středoafričanů žít, studovat, pracovat a rozvíjet to málo, co mají. Neuvěřitelný stavební ruch byl vidět i v nejmenších vesnicích. Učitelé se přihlásili ve velkém počtu (244) na školení, které jsme v Bozoum uspořádali letos už po třetí. Jeho cílem bylo učit je, jak pracovat podle myšlenek Komenského a s pomůckami, které jsme vyvinuli v rámci programu „Škola hrou". Děti těší chodit do škol, ve kterých jsme realizovali didaktické nástěnné malby ve třídách, konečně se učí číst a psát v rodném jazyce sango. Chuť vzdělávat se nechybí ani studentům našeho stipendijního programu: první dva stipendisté jsou už lékaři a slouží v nemocnicích svým spoluobčanům. Díky solidaritě lidí dobré vůle je možné udělat svět přívětivější.

FABRICE MARTIN, ředitel Siriri

Díky Siriri mají lidé v SAR znovu naději

Je 31. října a já jsem se právě šel podívat do školy pro děti z uprchlických rodin. Můj pohled se zastavuje na tvářích několika set dívek a chlapců, kteří sem denně chodí. Jedná se o děti z rodin, které uprchly z města Bocaranga a z okolních vesnic (125 km severně od města Bozoum, ve kterém se nachází naše misie) poté, co rebelové z povstaleckých skupin 3R a MPC vpadli do města. Pro děti a jejich rodiny je škola místem naděje a důvěry v budoucnost. Školu jsme pro ně mohli otevřít díky přátelům ze Siriri a díky finanční podpoře Ministerstva zahraničních věcí České republiky.

Situace v zemi zůstává velmi křehká: hlavní město Bangui je o něco klidnější, ale 14 prefektur z 16 je v rukou povstaleckých hnutí, téměř bez zásahů státních orgánů a s takřka nulovou angažovaností mírových jednotek OSN – tzv. modrých přileb, které nejsou s to nastolit klid zbraní. Život je tu obtížný, ale i přes to všechno se snažíme udržet naději a předávat ji lidem, kteří jsou po čtyřech letech války a nejistoty unavení.

Jak můžeme dávat naději? Existuje mnoho způsobů. V první řadě máme dar víry, který nám umožňuje vnímat přes každodenní starosti a problémy přítomnost Božího milosrdenství. Je tu i dar charity: dar lásky k druhým. Díky podpoře Siriri můžeme působit v životně důležitých oblastech, a to zejména ve zdravotnictví a vzdělávání.

Tisícům nemocným se díky spolupráci se Siriri a s českou vládou dostává všestranné péče. Jde o lékařská vyšetření, léky, zdravotní péči, poradenství. Navíc rodiny nemocných dostávají podporu formou příspěvku na školné. Tento projekt také pomáhá ženám, aby mohly svou ekonomickou aktivitou podpořit své rodiny, které jsou finančně oslabené kvůli nemoci. To rodinám umožňuje udržet si naději a důstojnost.

V oblasti vzdělávání nám pod rukama roste ambiciózní program „Škola hrou". Jedná se už o desítky škol, stovky učitelů a tisíce žáků, kteří učí a kteří se učí nově, interaktivně, což přináší výjimečné výsledky.

Merci, Siriri. Singila, Siriri. Děkujeme, Siriri.

P. AURELIO GAZZERA,
hlavní představený
Řádu bosých karmelitánů v SAR

Je potřeba dostat Školu hrou do co nejvíce škol

Asi dvacet pět učitelů a učitelek stojí nejistě v kroužku na školním dvoře ve středoafrickém městě Bozoum. Je první den školení s názvem Škola hrou a po nich se právě chce, aby se do jedné hry zapojili.

Učitelé, kteří se účastní školení, si na školním dvorku právě osvojují jednu z didaktických her.

Po chvilce váhání stojí uprostřed kruhu dva mladíci – Narcisse a Simeon, který si zavazuje oči a za okamžik už se rozmachuje rukama a podle zvuku se snaží Narcisse najít. V dlouhé zlatavé košili až po kolena a také svými ostrými pohyby baví Simeon všechny okolo. Nejistota roztála a ze školního dvora se nese veselý smích zúčastněných. A pohoda ani další dvě stovky učitelů, kteří na školení do města na severozápadě země přijeli, neopouští ani v následujících šesti dnech. Během těch se s podporou školitelů z organizace Siriri snaží pochopit, ale také na vlastní kůži zažít moderní pedagogické principy.

Tři týdny po školení je Simeon stále v dobré, ale trochu nejisté náladě. Důvodem k nejistotě je tentokrát začátek školního roku, který se kvapem blíží, a Simeon stále neví, ve které škole a jakou třídu bude učit. A není v tom sám. Vypadá to, že pomalý start školy je ve Středoafrické republice tradicí. Když se 18. září, na které oficiální začátek školního roku připadá, začnou skutečně třídy bozoumské misijní školy Bakanja plnit vyšňořenými prvňáčky i žáky vyšších ročníků a druhý den začnou učitelé učit, komentuje to místní misionář otec Aurelio slovy, že něco takového tu ještě nezažil.

Výuka v sangu měla probíhat už dávno

Třídy státních škol si na své žáky a učitele ještě pár dnů počkají. Až se ale naplní, bude možné v jedné třídě napočítat až 125 dětí. „Velké množství žáků ve třídách je jedním z největších problémů našeho školství," komentuje situaci inspektor Rigobert, pod kterého prefektura Ouham-Pendé s centrem v Bozoum spadá. Chybí školní třídy i učitelé. Inspektor bozoumské subprefektury Samuel ukazuje na mapě ve své kanceláři pět vesnických škol, které už několikátým rokem zůstávají zavřené. „Jsou ve vesnicích uprostřed buše, v okolí se primitivními způsoby těží zlato a diamanty, ale vesnice jsou nedostatečně vybavené, a navíc do nich vedou jen velmi špatné cesty. Potřeboval bych alespoň o 2000 CFA (asi 80 českých korun) navíc pro každého učitele měsíčně, abych někoho motivoval v těchto vesnických školách učit," povzdechne si Samuel a raději přejde ke grafu, který ukazuje počet dětí ve fungujících školách.

Velká část jejich učitelů prošla v posledních třech letech školením programu Škola hrou a v prvních třídách se učí v místním jazyce sango podle moderních slabikářů. V Bakanji, která se stala jakousi pilotní a testovací školou celého programu, nese výuka v sangu své plody.

Děti na začátku druhé třídy plynule čtou krátké texty ze slabikáře, píší velkými tiskacími písmeny a zvládají jednoduché počty. A zatímco druháci opakují, prvňáčci do tajů čtení i psaní začínají pomalu pronikat. Procvičují si ruku a na malé tabulky píší křídou čárky, obloučky, kolečka, na podlaze skládají ze svršků, klacíků a kamínků první písmenka a s obrázky ze živé abecedy hrají kufr.

Ještě před dvěma týdny jejich učitelé také seděli v lavicích a společně všechny hry a aktivity sepisovali do rozsáhlého dokumentu pro ministra školství. Po dvou letech testování a ověřování výsledků se organizace Siriri za podpory misionářů a místních inspektorů rozhodla, že je čas celý program představit na oficiální úrovni. Ministr Moukadas Noure byl ze Školy hrou nadšený. Výuka jazyka sango má probíhat podle středoafrických osnov již několik let. Ale kvůli chybějícím učebnicím, pomůckám i metodice výuky se ji do škol dosud nedařilo dostat a děti se od první třídy stále učí francouzsky, tedy jazykem, kterému většinou vůbec nerozumějí. „Teď je jen potřeba dostat Školu hrou do co nejvíce škol," přeje si ministr a dává pověření k vytvoření pracovní skupiny, která by měla během školního roku navštívit Bakanju i další bozoumské školy, kde se podle slabikáře v sangu už třetí rok učí.

Učí se podle kreseb

Místní učitelé se už slabikářů nemohou dočkat, a někteří je dokonce plánují použít i ve druhých třídách, které se minulý rok ještě učily ve francouzštině. A není to jediná novinka, která děti v bozoumských školách čeká. Téměř čtyřicet tříd ve městě a v okolních vesnicích dostalo přes prázdniny novou výzdobu v podobě barevných didaktických kreseb. Maloval je místní umělec podle předlohy českých ilustrátorů Davida Böhma a Jiřího Franty, kteří náměty sbírali přímo ve Středoafrické republice. O nakupování na trhu, hygieně, stavění domu, vyhazování odpadků do koše a dalších tématech z běžného života se s dětmi bude díky kresbám bavit třeba i učitel Simeon.

JANA KARASOVÁ,
dobrovolnice Siriri

Jací jsou Češi dárci?

- Podle průzkumu z roku 2017 je **81 % Čechů ochotno podpořit** dobročinné projekty, ať už jde o podporu humanitárních organizací, dětských domovů či opuštěných zvířat
- **Až 12 %** dotázaných letos podporuje veřejně prospěšné aktivity **pravidelně**, ženy častěji než muži.
- Nejdůležitějšími impulsy k přispění na charitativní projekty jsou **mimořádná tragédie** a **osobní doporučení** od někoho blízkého.
- Osobní záruka je důležitá především **pro mladé lidi**. Mezi přispěvateli do 44 let je tento důvod uváděn jako nejdůležitější.
- Jako **malý** vnímají lidé příspěvek **20–50 Kč**.
- Pocitově **velký** dar je **500–1000 Kč**.
- Oblíbenou formou podpory jsou dárcovské SMS, tzv. **DMS**. Více než polovina dotázaných preferuje podporu formou **bankovního převodu** nebo **nákupem drobných předmětů**. Většina respondentů nerada přispívá hotovostí přímo na ulici.
- Průzkum se zaměřil i na jinou formu podpory veřejně prospěšných aktivit – **dobrovolnictví**. Necelá polovina lidí by byla ochotna podpořit dobročinný projekt svou dobrovolnickou prací.
- Větší chuť k dobrovolnické činnosti je mezi ženami.
- Dobrovolnická činnost by v ideálním případě pomocníkům zabrala **méně než 10 hodin práce za měsíc**.
- Předáním příspěvků zájem lidí nekončí. 80 % lidí chce **vědět, jak byly jejich peníze využity**.

Zdroj: InsightLab

Skutky milosrdenství jako „antidepresivum“

Několika osobností jsme se zeptali: Proč je důležité angažovat se v pomoci někomu na druhém konci světa?

Podívejte se do zrcadla

VÍŤA MARČÍK, *herec, loutkoherec, „komediant Boží“*

Protože o druhém konci světa víme! Kdybychom nevěděli, nemuseli bychom se angažovat a pomáhat. A bylo by to asi tak správné. Ale my víme, a tak pomáhat musíme, když můžeme:

Protože je to jedna z možností, jak se setkat s Bohem.

Protože slova, ale i láska, bez skutků jsou mrtvá.

Protože jsme stvořeni k Lásce, a když ji nemáme, nebo ji máme, ale mrtvou, něco nám chybí – sami umíráme.

Je mnoho způsobů, jak se léčit. Můžeme mluvit, anebo v tichosti nechat mluvit Boha. Můžeme nechat ruce v klíně, nebo je sepnout, anebo pozvednout. Záleží na srdci, co vydrží. A taky si myslím, že nesmíme zapomínat na ty nejbližší. Pomáhat v Africe nebo Indii, a přitom nic nevědět nebo se nezajímat o sousedy, nebo dokonce svou rodinu, je víc než smutné. Doporučuji návštěvu kardiologa nebo oční či krční-ušní-nosní. Pokud řeknou, že jste v pořádku, sedněte si v tichosti před zrcadlo a nejméně hodinu denně se na sebe dívejte.

Globalizace lidskosti

KRISTINA KOLDINSKÁ, *docentka Právnické fakulty UK, spoluzakladatelka Komunity Sant’Egidio v ČR*

Křesťan je tvor univerzální, nemělo by tedy záležet na tom, zda pomáhám někomu ve svém městě, nebo někomu na druhém konci světa. I toho, kdo žije někde zcela jinde, v jiné zemi, s jinou kulturou, jsme zváni vnímat jako bratra či sestru.

Křesťané zřejmě globalizaci žili mnohem dříve, než ji „vynalezl“ náš moderní svět, je to globalizace zájmu a lidskosti. Zkušenost Komunity Sant’Egidio je, že pokud si ve svém srdci najdu místo alespoň pro jednoho potřebného, přátelství s ním mi pomůže pochopit, že horizonty mého života jsou mnohem širší, než mi dosud přišlo.

Bez konkrétních vztahů s chudými lidmi ve městech, kde žijeme, bychom nedokázali vnímat potřeby jinde ve světě. A naopak, bez vědomí, že na světě není situace, byť v nejvzdálenější zemi, která by se nás netýkala, lze jen obtížně být skutečně nablízku člověku, který nás teď a tady potřebuje.

I proto Sant’Egidio neúnavně pracuje pro mír, například i ve Středoafrické republice, či rozvíjí projekt DREAM na léčbu AIDS v chudých zemích.

Člověk není ostrov pro sebe

KATEŘINA LACHMANOVÁ, *teoložka, koordinátorka charismatické obnovy*

Jestli je na globalizaci něco pozitivního, je to právě možnost dělat něco prospěšného pro lidi na druhém konci zeměkoule. Žijeme v době, kdy známe tisícerou nouzi bratří a sester po celém světě (a tím nemyslím jen křesťany). Zároveň žijeme v zemi, která rozhodně nepatří k těm nejchudším, kde nám nikdo neházi na hlavy bomby, kde už nevládne totalitní režim – zkrátka užíváme mnohých dober, jimiž mnozí současníci za naším plotem nedisponují. Kdybychom se v této situaci uzavírali do sebe a žili jen logikou „já a můj hrad“ – já a moje rodina, já a moje církev, já a má zem, nejenže se zpronevěřujeme křesťanské lásce, ale zpronevěřujeme se svému lidství.

Vždyť „člověk není ostrov sám pro sebe“, jak napsal Thomas Merton. A ještě důrazněji to řekl Benedikt XVI.: „Nikdo nežije sám. Nikdo nehřeší sám. Nikdo nebude spasen sám.“ (Spe salvi, 48)

Zdá se mi, že v kontextu dnešního dění a nálad v naší zemi je praktikování solidarity ještě kapánek aktuálnější než jindy, nechceme-li být pohlceni černou dírou vlastních strachů, narcismu, sobectví a malodušnosti. Vždyť Boží láska je ze své podstaty velkorysá, marnotratná, sebedarující.

Je zajímavé, že v pojetí proroka Izajáše jsou skutky milosrdenství jakési „antidepresivum“, jsou zdrojem života nejen pro obdarovaného, ale i pro dárce. Když prorok mluví o sycení hladovějících, ujímání se utlačených a lidí bez přístřeší, o kroku směrem k velkorysosti a soucítění, dodává nádherné zaslíbení: „Tehdy vyrazí jak jitřenka tvé světlo, budeš jako zahrada zavlažovaná, jako vodní zřídlo, jemuž se vody neztrácejí.“ (Iz 58,8.11)

Tyto děti už se učí ze slabikářů v sangu, které vytvořila Siriri ve spolupráci s pedagogickými odborníky.

Kristus nezná hranice

TOMÁŠ HOLUB, *biskup plzeňský*

Boží zájem o člověka je absolutní. Je tak velký, že nezná žádné hranice a obrací se ke každému, ať je kdekoliv. Jedinou překážkou může být člověk, který se uzamkne za dveřmi a milosrdenství k sobě nepustí dál, ba co hůř, nedovolí mu dostat se ani k dalším.

Máme často tendence, možná z pohodlnosti, možná ze strachu, uzavírat se do svých omezených světů, které vnímáme jako ty „naše“, a tvrdit, že ostatní se nás netýká. Ale to není kristovské. Jsme pozváni stávat se stále více obrazem Boha, co nejvíce se mu připodobňovat, vnímat potřeby druhých Božím stylem, bez omezení a bez podmínek.

Kristus nezná žádné hranice, a pokud mu to dovolíme, naučí i nás dohlédnout až za obzor; použije si nás k věcem, které si ve své slabosti nedokážeme ani představit. Může nás uschopnit k pomoci, která mění svět. Takto věřit a doufat není žádné plané snění, to je základní křesťanská ambice!

Francouzsky umí jen 20 procent Středoafričanů

MARCEL DIKI-KIDIRI je středoafrický lingvista žijící ve Francii. Celý život se věnuje studiu středoafrického jazyka sango. Se Siriri spolupracuje na tvorbě textů v učebnicích. Ptali jsme se na jeho zkušenost se středoafrickým vzděláváním.

Co trápí školství ve Středoafrické republice?
SAR zdědila školský systém z období francouzské kolonizace, která skončila v roce 1960. Je zastaralý, bohužel nikdy nebyl reformován, a proto neodpovídá potřebám nezávislého státu. Stále vzdělává úředníky nebo státní zaměstnance v duchu toho, aby se stali součástí koloniální administrativy.

Nevychovává tedy odborníky nebo podnikatele, zkrátka lidi schopné řídit suverénní stát. To znamená, že dál pokračuje selekce jako kdysi: nejdříve se posílali do školy synové vesnických náčelníků, pak ostatní chlapci a nakonec dívky. Nepoměr vzdělaných chlapců a dívek stále přetrvává. A existují i další problémy: především až polovina dětí nedokončí šestiletý první stupeň základní školy.

Je problém i ve výběru vyučovacího jazyka?
Ostatní africké státy již přešly na bilingvní vzdělávání, aby se děti mohly učit v rodném jazyce. Středoafrická republika má výhodu dominantního místního jazyka, což je v africkém kontextu výjimečné. Dosud ale výhodu, že jazykem sango mluví 90 % obyvatel, bohužel nikdo nevyužil. Naopak úřední francouzštinu ovládá pouze 20 % populace.

Proč se po tolik dekád ve středoafrickém školství nic nezměnilo?
V roce 1982 proběhl jeden nadějný pokus o reformu, bohužel ale nakonec nic nepřinesl. Je přirozené, že se v průběhu času proměňuje mentalita a zvyklosti učitelů i rodičů a hraje v tom významnou roli vzdělávací politika státu.

Středoafrická republika však dlouhodobě trpí politickou nestabilitou a nedostatkem státnických osobností. Místo nutných kroků, které by zemi posunuly dopředu, přichází jeden státní převrat za druhým, jedna diktatura střídá druhou. Momentálně se země potýká s občanskou válkou, tedy ani v současnosti se nedá čekat, že se tento tristní stav změní a vzdělání se stane pro státní aparát prioritou.

Co je vůbec za těchto okolností možné na poli školství měnit?
Tento nešťastný stav, poznamenaný všemi možnými druhy destrukce, může vést k něčemu dobrému: je třeba začít vše budovat znovu od začátku.

Je to tedy obrovská příležitost tvořit od nuly nový vzdělávací systém. Poskytnout vzdělání všem a pracovat s pedagogikou, která je přizpůsobená středoafrickým podmínkám. Začít výuku nejprve v sangu a postupně zajistit přechod i na výuku ve francouzštině. Byla by to obrovská revoluce!

Jak může Siriri přispět k této „revoluci"?
Neziskové organizaci Siriri patří velké poděkování za to, že přišla s programem Škola hrou v SAR. Je to iniciativa, která měla vzejít od státních institucí! Její promyšlený vzdělávací program pro základní školství, který úspěšně ukazuje, že jde učit jinak a v sangu, je opravdu inspirujícím modelem pro nás Středoafričany. Je potěšující vidět, že soukromá iniciativa může přijít s takovým programem, aby zaplnila prázdnotu a umožnila vybudovat nový středoafrický vzdělávací systém na kvalitních základech. Je to inspirující příklad a ti, kteří si přejí dobro pro naši zemi, kteří si přeji lepší školu pro naše děti, by měli tuto iniciativu podporovat.

Dnešní děti jsou budoucností země, ve které budou žít, pracovat a řídit ji za dvacet třicet let. Pokud bude tato generace vzdělanější, můžeme doufat, že bude odpovědnější, dynamičtější, podnikavější a bude přispívat k našemu obnovení a prosperitě.

Jak probíhá spolupráce se Siriri?
Jsem lingvista a věnoval jsem se přes čtyřicet let svého profesního života studiu a rozvoji jazyka sango, který je oficiálním národním jazykem SAR. Proč? Protože v SAR přibližně 90 % obyvatel mluví tímto jazykem, vedle svých místních dialektů, kterých je až 60! Většina úkonů v justici, obchodních transakcí, hovorech na ulici probíhá v sangu.

Ale až do dnešního dne nebylo uděláno skoro nic, aby se vyučovalo a popularizovalo psané sango. Věnoval jsem celý život tomu, aby se tento jazyk stal nástrojem rozvoje, nástrojem ve službách Středoafričanů. Jelikož mluví jazykem sango, chtěl jsem jim umožnit, aby jím taky uměli psát, a měli tak skrze svůj rodný jazyk přístup k poznatkům.

To je výzva, kterou jsem opakovaně tlumočil našim politikům, našim elitám, ale bohužel nikdy nebyla vyslyšena. Důvodem byla především politická nestabilita, přetrvávající chaos v zemi. Kvůli bezpečnostním a ekonomickým otázkám lidé prostě považovali kulturu, vědu a vzdělávání za podružná témata, protože řešili každodenní starosti o živobytí.

Proč je podle vás studium v sangu tak důležité?
Znalost sanga pomáhá Středoafričanům k jejich národnímu sebeurčení, k tomu, aby obnovili svou národní identitu a hrdost a znovuobjevili svůj kulturní étos. Právě proto obdivuji to, co dělá Siriri, když umožňuje, aby se středoafrické děti učily ve svém národním jazyce. Chtěl bych být k dispozici se svými znalostmi, aby mohly v sangu vznikat kvalitní učebnice.

Moje vize není protifrancouzská, naopak podporuji dvojjazyčnou výuku. Dvojjazyčnost je reálnou součástí a bohatstvím této země. Se Siriri sdílíme stejné přání zkvalitňovat výuku a dovednosti učitelů, a tím pádem zvyšovat vzdělanostní úroveň žáků v sangu a ve francouzštině.

Proto má Siriri mou podporu a jsem nadále připraven pomáhat při vytváření didaktických pomůcek a učebnic v sangu i ve francouzštině. Program Škola hrou představuje obrovskou příležitost, aby se realizovalo to, na čem jsem pracoval celý život, a aby to nyní posloužilo mým spoluobčanům.

FABRICE MARTIN

90 % Středoafričanů hovoří jazykem sango, ale až Škola hrou zavádí v tomto jazyce i školní výuku.

SIRIRI

Nepřijel jsem jen učit druhé, ale také sám sebe

THAMEUR DEBOUBA, školitel Siriri s tunisko-francouzskými kořeny, se zamýšlí nad tím, jak rozdílnost evropských školitelů i vyškolených středoafrických učitelů může přispět k úspěchu programu Škola hrou i k osobnímu růstu.

Detail z nástěnné didaktické kresby podle návrhu českých výtvarníků.

Thameur Debouba pochází z muslimské rodiny žijící na Azurovém pobřeží ve Francii. V dětství navštěvoval především katolické školy. Dle jeho slov mu respekt ke kulturní rozmanitosti a rovnocenný přístup ke všem žákům pomohly získat sebevědomí a naučily ho spolupracovat s lidmi, kteří mají rozdílné postoje k životu. Jako učitel a vychovatel pracuje především s dospívajícími a s žáky ve složitější životní situaci. Ve vzdělávání považuje za důležité například konkrétnost, orientaci na hodnoty, aktivní naslouchání. Ale nad tím vším je budování důvěry. Ta je podle něj zásadní, aby studenti uspěli, ale také, aby jim jejich učitelé dokázali porozumět.

Cesta do Středoafrické republiky pro mne nebyla jen zkušeností školitele. Neodjel jsem pouze proto, abych školil, ale také abych poznával. Učitele a jejich žáky, místní obyvatele, kteří žijí normami a hodnotami, jež jsou občas vzdálené těm, se kterými jsem vyrůstal já.

V životě jsem dostal možnost procestovat všechny kontinenty. Pokaždé jsem pak otevřenější všemu novému a neznámému, připravený poznávat rozdílnost druhých lidí.

V SAR jsme se ocitli v prostředí, kde se pohled na vzdělávání v mnohém liší od většiny evropských zemí. Je zde méně pomůcek a také méně příležitostí k tomu naučit se učit. A právě proto jsme my všichni, kteří jsme do této země přijeli, sami dostali příležitost se učit.

Poznávali jsme, jakým způsobem se v této zemi vzdělává. Na začátku jsme byli zaraženi. Divili jsme se. Snažili jsme se porozumět věcem, které jsme zvyklí dělat v Evropě jinak. A přitom jsme nemohli zapomenout na rozdílný socioekonomický a politický kontext. Když jsme mluvili se Středoafričany, poznávali jsme, že hledání štěstí a úspěchu je pro ně stejně důležité jako pro nás. Uvědomili jsme si, že abychom místním způsobům výuky porozuměli, musíme si umět představit, jaké je vést výuku ve třídě s 80, 100 či 120 žáky.

Uvědomil jsem si, že v SAR prostě nemůžeme jen kopírovat evropský model výuky. Setkání našich dvou světů mi pomohlo pochopit, že je potřeba vytvořit vyučovací způsoby, které jdou dále. A právě tímto mi zkušenost se školením se Siriri nabídla nový pohled na to, jak vyučuji já sám.

Ale je tu ještě jedna věc, kterou jsem tím získal: týká se týmů, ve kterých jsem pracoval. Záměrně píši o „týmech" v množném čísle, protože jsem se ocitl v různých typech skupin. Nejprve šlo o tým, který odjížděl z Evropy a který tvořili lidé s velmi rozdílnými dovednostmi a vybavením. Tato rozmanitost je pro projekt velkým přínosem, protože nám dovolovala stavět na různých představách o velmi různorodých věcech. Pochopitelně to může vést i k dlouhým debatám, nicméně laskavost a vůle spolupracovat nám pomohla vybudovat vzájemnou důvěru a růst v našich názorech.

Dalším týmem byla naše velká evropsko-středoafrická školitelská skupina. Středoafričtí školitelé mají stejný zájem zlepšit úroveň místního školství jako my. Snažili se porozumět námi navrhovaným způsobům výuky. A my jsme se snažili, aby vše, co jsme vysvětlovali, bylo podáno pochopitelně. Chtěli jsme také, aby středoafričtí učitelé sdíleli zkušenosti ze svých vlastních tříd. Díky tomu jsme mohli naše návrhy upravovat a pracovat na tom, aby školení bylo co nejpřínosnější. A právě tato výměna zkušeností z nás udělala spojence. Díky ní vznikaly nové nápady, díky ní jsme společně vymýšleli nové hry. Díky ní se nám podařilo uspět. A to i přesto, že interkulturní spolupráce mohla projekt zkomplikovat. Společná příprava byla něco, co stálo za to prožít.

Já osobně jsem za tyto momenty opravdu vděčný. Zvláště si vážím práce v našem malém čtyřčlenném týmu školitelů (dvou evropských a dvou středoafrických). Šlo o čtyři rozdílné osobnosti a podle mne právě z této rozmanitosti mohli účastníci školení těžit a poznat různé způsoby komunikace a různé jazyky (sango a francouzštinu).

Moje středoafrická zkušenost byla jedinečná. Ten, kdo nenavštívil jiné africké země, by si mohl myslet, že jsou všechny stejné. Ale to by byla chyba. Historie, poloha země na kontinentu a místní klima dělají ze Středoafrické republiky a jejích obyvatel kraj, který stojí za to navštívit, a lidi, které stojí za to znát.

THAMEUR DEBOUBA,
dobrovolník Siriri

Thameur Debouba (ve žlutém tričku) mezi svými středoafrickými studenty.

Jak SIRIRI pomáhala ve Středoafrické republice v roce 2017

SIRIRI je česká obecně prospěšná společnost, která pomáhá ve Středoafrické republice. Od svého vzniku v roce 2006 se tato nevládní, nenáboženská a nepolitická organizace zaměřuje na rozvoj vzdělávání, zdravotnictví a zemědělství. Ve Středoafrické republice SIRIRI spolupracuje s misionáři Řádu bosých karmelitánů, kteří v zemi žijí a pracují více než 40 let a situaci tak dobře a dlouhodobě znají. Slovo SIRIRI vychází ze středoafrického jazyka sango a znamená mír nebo pokoj.

Na činnosti SIRIRI se podílí více než dvacet lidí. Většina z nich jsou dobrovolníci, placené pozice zahrnují 3 úvazky. Někteří členové týmu mají dlouhodobě na starosti koordinaci konkrétní oblasti. Ostatní působí v rozdílných aktivitách a svou prací a energií se zapojují do aktuálních projektů a akcí.

SIRIRI získává finance na své fungování a na projekty ve Středoafrické republice ze dvou hlavních zdrojů – dotace z Ministerstva zahraničních věcí ČR a České rozvojové agentury ČR, od Města Plzně, Nadace ČEZ a především od individuálních dárců. Ti jsou od založení organizace klíčovými základním kamenem. Individuální dárci podporují SIRIRI buď formou jednorázového daru nebo členstvím v Klubu přátel SIRIRI.

Středoafrická republika je jednou z nejchudších zemí světa

V žebříčku sledujícím index prosperity (www.prosperity.com), ve kterém se státy hodnotí nejen z hlediska ekonomiky, ale také z hlediska dostupnosti vzdělání, úrovně státní správy, bezpečnosti nebo osobní svobody, se SAR v roce 2016 umístila jako 147. ze 149 sledovaných zemí.

Členové Klubu přátel se svou přihláškou zavazují k pravidelné podpoře v libovolné výši příspěvku. SIRIRI pak díky financím od těchto dárců může přislíbit dlouhodobou podporu projektů v Africe nebo okamžitě poskytnou humanitární pomoc.

Třetí možností financování projektů v Africe je prodej designových triček, tašek a originálních afrických výrobků v benefičním obchodě Ruku v ruce. Designová trička a tašky pro SIRIRI navrhují čeští výtvarníci David Böhm, Jiří Franta a grafička Kristina Ambrozová. SIRIRI garantuje, že polovina z ceny výrobku podpoří projekty v Africe.

Partnerská spolupráce SIRIRI a karmelitánských misionářů ve Středoafrické republice

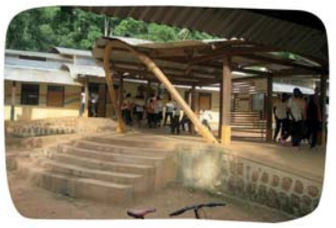

Střední škola v Bozoum

Investice

260 000 Kč

Stacionář pro sirotky

Investice

260 000 Kč

Centrum vzdělávání žen „Kana“

Investice

52 000 Kč

Fond první pomoci

Investice

65 000 Kč

Garant v SAR

o. Aurelio Gazzera OCD

Santé – posílení kapacity koordinačního centra Svatého Michala v Bouar pro léčení a asistenci osobám postiženým HIV/AIDS

Investice

209 000 EUR

(90 % MZV, 10 % SIRIRI)

Realizace 25 didaktických nástěnných kreseb ve školách

Investice

374 400 Kč

Projekt podpořen ambasádou ČR v Abuji

Garant v SAR

o. Federico Trinchero OCD

Garant v ČR

Ludmila Böhmová

Škola hrou v SAR

Investice

1 430 000 Kč

Podpora 16 VŠ studentů

Investice

416 000 Kč

Garant v SAR

o. Stefano Molon OCD

Garant v SAR

o. Lionello Giraudo OCD

Učiliště pro automechaniky

Investice

156 000 Kč

Podpora školáků v Bouar

Investice

52 000 Kč

SIRIRI

www.siriri.org

facebook.com/sririops

www.siriri.org/rukuvruce

Velká pomoc poskládaná z malých i větších darů

Díky podpoře dárců a dotacím jsme letos v SAR pomohli 8,5 miliony korun.

Členové týmu Siriri se svými středoafrickými spolupracovníky.

Všechny snímky v příloze archiv Siriri

Jedenáctileté fungování obecně prospěšné společnosti Siriri zažilo už mnoho proměn. Na počátku organizace stála na nadšení několika jednotlivců, kteří vytvořili první tým dobrovolníků. Ti postupně získávali stále širší okruh přátel a na nejrůznějších akcích vyzývali k podpoře projektů ve Středoafrické republice (SAR).

Mezi zakladateli Siriri jsou i čeští bosí karmelitáni, zásadní garancí efektivity projektů Siriri v SAR jsou pak bosí karmelitáni z Itálie. Misionáři žijí a pracují na místě přes 40 let a jsou strategickým partnerem Siriri. Důvěra v organizaci postupem let rostla a narůstá i podpora dárců. Ačkoliv nezájem mnoha vyspělých zemí o Středoafrickou republiku dlouhodobě přetrvává, v České republice se díky mravenčí práci Siriri podařilo vzbudit zájem a podporu Ministerstva zahraničních věcí ČR, které v SAR již řadu let přispívá na provoz několika zdravotnických zařízení, a tím pomáhá tisícům Středoafričanů. V posledních letech se také daří oslovovat větší dárce, jako je např. město Plzeň, Nadace ČEZ a další.

Dlouhodobé financování oporou projektů

V letošním roce Siriri opět v SAR podpořila celou řadu projektů. Největší efekt má dlouhodobé financování, jako je např. podpora studia vysokoškolských studentů, podpora Vzdělávacího centra pro ženy nebo učiliště pro automechaniky. Siriri je navíc schopná díky nepřetržitému kontaktu a spolupráci s karmelitánskými misionáři v SAR ihned reagovat na akutní situace, když se misionáři musejí postarat ze dne na den o tisíce uprchlíků, kteří hledají úkryt na misii.

Díky významné podpoře dárců se také může dál rozvíjet program Škola hrou v SAR a můžeme reagovat na veliký zájem, který program vzbudil u středoafrických učitelů, rodičů i žáků. Všechny projekty podpořené v letošním roce najdete na předchozí dvojstránce.

V SAR jsme letos pomohli celkovou částkou 8 499 400 Kč. Je to obrovská suma, složená z dotací, ale i z menších darů jednotlivců.

Za důvěru a za finanční podporu bychom rádi poděkovali vám všem, kteří ve Středoafrické republice pomáháte s námi. Nadšení nás ani po letech neopouští díky vědomí tak velké podpory mnoha jednotlivců.

Středoafrická republika je do jisté míry odstřižená od vyspělé části světa. Děti ve škole si nemohou doplnit vědomosti na internetu, v knihovnách nebo v naučných programech v televizi. Když jim potřebujete vysvětlit, co je to oceán, musíte začít u toho, co znají, co je pro ně představitelné – tedy u řeky či potoka v jejich vesnici. Od jejich potoka se pak můžete dostat dál k řece, která se vlévá do moře a tak dále až k obrovskému oceánu. Stejně tak se i částka, kterou může Siriri pomáhat ve Středoafrické republice, jedné z nejchudších a nejzapomenutějších zemí světa, skládá z mnoha malých darů.

Komenský pro Afriku

Jan Amos Komenský je nám v Siriri velkým vzorem. Na základě jeho myšlenek vzniklo školení, které již třetím rokem ovlivňuje vzdělávání tisíců středoafrických školáků. Komenský se stal vzorem nejen nám – vždyť jeho podobiznu máme denně v rukou i na českých dvousetkorunových bankovkách. Nechte se Komenským inspirovat i vy a podpořte naše projekty. 200 Kč vystačí na nákup 4 slabikářů pro celkem 12 dětí. Za dalších 200 Kč mohou tito žáci dostat čítanku. 200 Kč také zajistí stravu pro jednoho sirotka v denním stacionáři po dobu jednoho měsíce. 200 Kč jsou náklady na nákup šicích potřeb pro jednu ženu na rok ve Vzdělávacím centru pro ženy ve městě Bozoum. Středoafrická republika je sice více než osmkrát větší než Česká republika, přesto má česká pomoc veliký smysl i tím, ze Středoafričanům dává naději. A to zejména díky vám, našim dárcům. Děkujeme!

TEREZIE IMLAUFOVÁ,
koordinátorka PR Siriri

Přílohu připravila Alena Scheinostová

Kolik toho dokáže 200 Kč ve Středoafrické republice?

- 200 Kč vystačí na nákup 4 slabikářů pro celkem 12 dětí
- za dalších 200 Kč mohou tito žáci dostat čítanku
- 200 Kč zajistí stravu pro jednoho sirotka v denním stacionáři po dobu jednoho měsíce
- 200 Kč jsou náklady na nákup potřeb na šití pro jednu ženu na rok v centru vzdělávání žen ve městě Bozoum
- 200 Kč je školné, které platíme za každého sirotka nebo dítěte z chudých rodin v Bouar
- 200 Kč je 5 sad písmenek do jedné třídy
- 200 Kč jsou dvě Živé abecedy, každá třída prvňáčků dostává po jedné
- 200 Kč je cena dopravy pro nemocné z Bozoum do nemocnice v Bossemptele a zpět

Přihlaste se do Klubu přátel Siriri a přispívejte 200 Kč každý měsíc.

ZAPOJTE SE
Pošlete nám dar na transparentní účet **666646/5500** prostřednictvím přiložené složenky.

Přihlaste se do Klubu přátel na ***www.siriri.org/pomoc/clenstvi-v-klubu-pratel/*** nebo prostřednictvím přiložené přihlášky a přispívejte pravidelně.

Odešlete **dárcovskou SMS** na telefonní číslo **87 777** podle darované částky ve tvaru:

- **DMS SIRIRI 30**
- **DMS SIRIRI 60**
- **DMS SIRIRI 90**

Podpořte naši činnost pravidelně formou dárcovské SMS. Pomocí DMS můžete přispívat **pravidelně každý měsíc**. Odešlete dárcovskou SMS na telefonní číslo 87 777 podle darované částky ve tvaru:

- **DMS TRV SIRIRI 30**
- **DMS TRV SIRIRI 60**
- **DMS TRV SIRIRI 90**

Kontakt: SIRIRI, o. p. s., Vyšehradská 49, 128 00 Praha 2, tel.: 720 477 271
e-mail: siriri@siriri.org, *www.siriri.org, www.facebook.com/siririops*. Číslo účtu: 666646/5500